

aber keine Person. Als Privatrechtssubject war sie eine Person, aber keine reale Einheit."

De specifiek romeinsrechtelijke gevolgen dezer rechtsbeschouwing waren: de volkomen negatie van elken juridischen band tusschen de eenheid en de veelheid in de gemeenschap; het onbekend zijn van lichamen ter voorziening in individueele behoeften; gemis van een behoorlijk geregelde verhouding tusschen de rechten van den rechtspersoon en die van de leden 1); verder de onbekwaamheid van de corporatie als privaatrechtssubject tot het plegen van delicten 2); terwijl ten slotte het toezicht van den Staat over de verbanden als rechtspersonen op privaatrechtelijk gebied hierin principiëel verschildte van het toezicht dat de Staat uitoefende op die verbanden als publiekrechtelijke eenheden, dat het toezicht in laatstbedoelden zin een toezicht was over de van het staatsgeheel onafscheidelijke deelen, en het toezicht in eerstbedoelden zin een voogdijschap over tot willen en handelen onbekwame individuen 3).

Betrekkelijk eenvoudiger, niettegenstaande den breederen aanleg en de veel rijker ontwikkeling van het Germaansche recht, was de in dit recht heerschende opvatting der rechtspersoonlijkheid; waardoor dit recht dan ook niet genoodzaakt was evenals het Romeinsche zijn toevlucht te nemen tot het fingeeren van een in werkelijkheid niet bestaande persoonlijkheid, die dan weêr met de in den Staat levende individuen tot het privaatrecht beperkt was.

Hoewel het Germaansche recht geen woorden heeft voor

---

1) Gierke III. bl. 141. Men vergelijke ook bladz. 143, waar de schrijver er op wijst dat naar de in het corpus juris neergelegde leer het feitelijke substraat der corporatie wel de natuurlijke of gewilde vereeniging van individuen zijn kan, maar nooit uit die vereeniging het rechtens bestaan van een verbandseenheid kan voortspuiten.

2) ibidem bl. 168.

3) ibidem bl. 181.